

Verksamhetsplan 2019

Designhögskolan vid Umeå universitet

Fastställt vid beslutsmöte 2019-01-16

Designhögskolan

1. Ett universitet som gör det möjligt

Umeå universitet karaktäriseras av långsiktig kompetensförsörjning, utbildning och forskning. Kreativa miljöer med nydanande forskning och utbildning skapar internationell dragningskraft och regional utveckling.

1.1. Långsiktighet möjliggör högt risktagande

Våra forskare kan och vågar ta risker som möjliggör nydanande forskning och kan leda till kunskapsprång. Starkt bidragande orsaker är att våra tjänster och karriärvägar är internationellt attraktiva vad gäller resurser och stabilitet. Forskning av hög kvalitet formar våra utbildningar på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Delmål 1.1.4. (UID) Designhögskolans samtliga högre befattningar innehåller en kombination av utbildning och forskning, och vi bedriver ett systematiskt verksamhets-utvecklingsarbete för att göra forskning och/eller konstnärlig utveckling till en viktig del av samtliga lärares arbete.

Analys

Historiskt har utbildning och forskning varit relativt skilda åt inom designområdet, och det är först i och med framväxten av en praktikbaserad och konstnärlig designforskning under det senaste årtiondet som detta förändrats. Historiskt sett har områdets kunskapsutveckling främst skett inom ramen för konstnärliga och professionella praktiker, men vi ser idag en mycket stark internationell tillväxt när det gäller forskande praktiker.

Strategi

Ämnesutveckling: Framtidens ämnesutveckling kännetecknas av en effektiv kombination av professionella, konstnärliga och forskande designpraktiker. Designhögskolans samtliga lärare bör därför vara (internationellt) aktiva inom minst en av dessa tre. Vidare är det av central betydelse att ämnesutvecklingen sker integrerat med utbildningen, från grund- till forskarnivå.

Uppföljningskriterier

Individuella kompetensutvecklingsplaner.

Bemannad forskningstid, KUA-tid och ämnesutvecklingsprojekt.

1.3. Samverkan skapar utveckling och stärker kvalitet

Universitetet har välutvecklade former för samverkan regionalt och internationellt med näringsliv, offentlig sektor och utvalda alliansuniversitet. Samverkan tar till vara vår egen och alla våra samarbetspartners styrkor och stärker kvaliteten i både utbildning och forskning. En stark forsknings- och utbildningsmiljö tillsammans med ett professionellt innovationsstödjande system bidrar till samhällsutvecklingen.

Delmål 1.3.1. Universitetet har ett utvecklat meriteringssystem, som innefattar vetenskaplig meritering, pedagogisk meritering och samverkansmeritering.

Delmål 1.3.2. Universitetet har utvecklat ett system för befattningar som möjliggör och premierar mobilitet mellan universitet nationellt och internationellt, likväl som mellan universitetet och andra offentliga och privata aktörer.

Analys

Designhögskolan är en stark aktör globalt och nationellt när det gäller samarbete inom designutbildning och –forskning, samt med näringsliv och externa partners. Genom vårt arbete kan vi driva och delta i att lyfta fram och använda industridesign inom många områden, och genom detta också påverka hur industridesign betraktas inom svenskt näringsliv. Designhögskolans strategiska arbete för att befästa och utveckla samarbeten i utbildning och forskning även regionalt samt lokalt vid Konstnärligt campus och inom universitetet leder till fler samverkansmöjligheter samt till en ökad nationell och internationell synlighet även för fakulteten, Konstnärligt campus och Umeå universitet.

Strategi

Ökning av utbytesbaserat samarbete: Vi strävar efter att hitta nyckelaktörer för samverkan vid andra internationellt ledande designutbildningar för ökat samarbete inom utbildning, forskning och studentutbyte, samt med näringsliv och konsultföretag för lärarutbyte och forskningssamverkan.

Ökad samverkan med externa partners: Vi hittar nya former för att bygga starkare och mer strategiska, långsiktiga relationer till externa partners vi samarbetar med i utbildning och forskning, såväl regionalt som nationellt och internationellt, för att stärka vårt varumärke och bygga nätverk som stöttar Designhögskolan och Designhögskolans studenter. **Konstnärligt campus:** Vi strävar efter ett dynamiskt och ömsesidigt samarbete inom utbildning, forskning, administration och extern samverkan vid Konstnärligt campus. **Pedagogisk meritering:** UID har en stor del anställda lärare med lång, och i vissa fall mycket lång, erfarenhet av pedagogiskt görande som behöver synliggöras både internt på institutionen, inom Umu samt externt inför exempelvis ansökningar om lärarutbyte.

Uppföljningskriterier

Lista över samverkanspartners.

Lista över utbytesavtal.

Antal utresande personal på utbyte.

Delmål 1.3 (UID). Våra alumner är höggradigt involverade i Designhögskolans nätverk, ger återkoppling och samarbetar med oss i vår utveckling av framtidens designutbildning.

Analys

Designhögskolans nätverk av alumner sträcker sig över hela världen, och våra tidigare studenter har insikter i många olika delar av industridesignens praktik från professionella sammanhang likväl som utbildningsområdet. Vi har goda relationer med våra alumner, och anlitar ofta alumner som lärare och handledare, men detta görs ofta på en informell och personbaserad grund snarare än systematiskt och på institutionsnivå. Vi ser behov av att förbättra vår hantering av alumnkontakter och alumners återkoppling på en övergripande nivå för Designhögskolan likväl som på utbildningsnivå för att strategiskt kunna använda alumner för att utveckla vår skola.

Strategi

Alumnrelationer: Strategier, rutiner och infrastruktur för att bättre nätverka med och använda våra alumner för att utveckla utbildning och forskning. **Alumners återkoppling:** Användande av alumn-nätverk för att utvärdera utbildningarnas kvalitet, hur väl dessa positionerar sig och var (globalt) samt vilken återkoppling de kan bidra med för att utveckla vår utbildning.

Pedagogisk meritering: UID ska stödja och stimulera lärare att beskriva sin pedagogiska kompetens i en pedagogisk portfölj för att utvärdera sin kompetens i relation till Umu´s meriteringssystem.

Uppföljningskriterier

Antalet ansökningar och beviljanden av pedagogiska meriteringar.

2. Utbildning för gränslös kunskap

Umeå universitet erbjuder ett forskningsbaserat utbildningsutbud på alla nivåer. Internationalisering, hög lärarkompetens och samverkan med det omgivande samhället bidrar till att ge studenten högkvalitativ utbildning och personlig utveckling.

Obligatoriskt delmål 2.1 Med ökad kvalitet säkerställa högre genomströmning och brett deltagande.

Analys

Retention. Designhögskolan har genomgående en mycket hög genomströmning (över 95%) på program och ettåriga kurser. De studenter som väljer att avbryta sin utbildning är väldigt få, och ett studieavbrott beror oftast på omständigheter som har med personlig hälsa och andra livsomständigheter, i kombination med studierelaterade aspekter, att göra.

Breddad rekrytering. Vi har ingen nylig egen lokal uppföljning av andelen studenter från studieovana miljöer, men nationella och internationella undersökningar har visat att andelen studenter från studieovana miljöer ofta är väldigt lågt vid konstnärliga utbildningar. Detta beror ofta delvis också på att rekryteringen till de förberedande konstskolor, som många blivande studenter går, är väldigt homogen och att studenter från studieovana miljöer är underrepresenterade även där.

Könsfördelning. Inom de programutbildningar som ligger vid Designhögskolan, varierar könsfördelningen mycket. Från en jämn fördelning bland studenterna på den ettåriga kursen IDI (m 50%, k 50%) och kandidatprogrammet i industridesign (m 59%, k 41%), till en mer ojämn fördelning på masterprogrammet i interaktionsdesign (m 32%, k 69%) och masterprogrammen i transportdesign (m 71%, k 29%) och en väldigt ojämn fördelning på avancerad produktdesign (m 83%, k 17%). Doktorandutbildningen har för närvarande en fördelning med 4 män och 6 kvinnor aktiva i miljön.

Strategi

Retention. Ett integrerat arbetsmiljö- och studieuppföljningsarbete för att belysa frågor som rör studierelaterad stress och livsstilsfaktorer. Insatser för att informera om stöd, samt för att arbeta med psykosocial studiekultur. **Breddad rekrytering.** Översyn av rekryteringsmaterial och rekryteringsvägar för att bredda rekryteringsbasen och skapa intresse för designutbildning. **Könsfördelning.** Översyn ur ett genusperspektiv av kommunikations- och rekryteringsmaterial och rekryteringsvägar för våra utbildningar i allmänhet, och för masterprogrammen i transportdesign och avancerad produktdesign i synnerhet, för att öka det totala antalet sökande samt antalet kvinnliga sökande inom denna. Översyn av antagningskriterier och antagningsprocess ur ett genusperspektiv för att skapa förutsättningar för en könsneutral bedömning av sökande och därmed främja en könsbalanserad antagning. Riktade rekryteringssatsningar för att få fler kvinnliga respektive manliga sökande till program med ojämn könsfördelning. Kompletterande översyn av förfarande vid anställning samt vid val av externa lärare med syfte att öka antalet kvinnliga lärare/föreläsare för att tydligare synliggöra kvinnor i ledande/utbildande roller. Vid antagning till doktorandutbildningen beaktas redan könsfördelningen i relation till kompetens för att genomföra utbildningen. Vi ser arbetet som en drivande faktor för ökat medvetande kring frågan som kontinuerligt ska beaktas vid antagning till utbildning.

Uppföljningskriterier

Antalet kvarvarande studenter på samma programutbildning efter ett år ska öka.

Andelen studenter från studieovana miljöer ska öka.

Andelen program med jämn könsfördelning ska öka.

Obligatoriskt delmål 2.2 Studenter på samtliga nivåer får internationella perspektiv i sin utbildning.

Analys

Designhögskolan är som studiemiljö mycket internationell till sin karaktär. Totalt är 25 olika nationaliteter representerade bland studenterna, och mycket av såväl undervisning som sociala aktiviteter sker på engelska. I och med att studierna i mycket är strukturerade i projektform, där studenter arbetar i grupp och i samarbete med externa samarbetspartner – lokala, nationella, internationella – är även internationella perspektiv väl integrerade i utbildningen överlag. Inom grundutbildningen, på kandidatprogrammet i industridesign, har vi den mest homogena studentgruppen: Huvuddelen av studenterna är svenskar eller skandinaver, och undervisningen sker huvudsakligen på svenska. Utbytesstudenter kan där bidra med mer internationella utblickar, men då undervisningen på programmet sker på svenska är detta svårt. Undervisningsspråket är dock föremål för revidering i samband med införandet av ett nytt BFA program. Ansökningar till doktorandutbildningen har ett mycket starkt internationellt fäste vilket leder till att antagna doktorander har en stor internationell spridning. Doktorandernas och handledarnas internationella synlighet i internationella sammanhang (ex. konferenser och vid slutexamination vid andra lärosäten) är ett led att skapa internationellt intresse för forskarutbildningen på UID. I forskarutbildningens studenthandledning understryks vikten av att bedriva forskarstudier i en internationell forskarmiljö.

Strategi

Genom ett aktivt internationellt rekryteringsarbete ska vi bibehålla den internationella profil Designhögskolan har. Stipendieprogram för att stötta avgiftsbetalande studenter behöver utökas på såväl nationell som lokal nivå. För att öka internationaliseringen genom utbytesstudier på kandidatprogrammet görs insatser i form av information och kursplanerevision för att medge undervisning på engelska. Fortsatt utveckling av samarbets- och utbytesavtal med internationella utbildningsmiljöer av strategisk betydelse, avseende såväl studentutbyte som lärarutbyte. Fortsatt aktiv spridning av design forskning och forskarutbildningsrelaterade uppdrag internationellt. Fortsatt aktivt verka för att skapa och synliggöra internationella nätverk för doktorandutbyte.

Uppföljningskriterier

Antalet studenter som upplever att de får internationella perspektiv i sin utbildning ska öka.

Antalet inresande studenter inom utbytesavtal ska öka.

Antalet utresande studenter inom utbytesavtal ska öka.

Antalet lärarutbyten ska öka. (UID)

Antalet doktorander som genomfört studier vid internationellt lärosäte. (UID)

Delmål 2.3 (UID). Antal utfärdade examina varje läsår motsvarar 100% av Designhögskolans godkända examensarbeten.

Analys

Genomströmningen på våra utbildningar är hög, liksom nivån på studenternas examensarbeten. Tendensen över tid har dock varit att våra examensstudenter i alltför liten utsträckning tar ut sin examen efter avslutade studier, alternativt väntar en längre tid – ibland flera år – innan de tar ut examen. En anledning till detta är att våra studenter i hög grad är internationella, och lämnar Sverige innan slutrapporteringen av de sista poängen på examenskursen/utbildningen. Antalet studenter som tar ut sin examen har ökat från föregående år genom ett aktivt informationsarbete men det finns stora skillnader mellan magister och kandidatprogram. År 2018 tog 91% av magisterstudenter med godkänd examenskurs ut sin examen men endast 66% av kandidatstudenterna med godkänd examenskurs gjorde detsamma.

Strategi

Studieadministrativa rutiner: Tydliga rutiner för information och uppföljning till studenter och lärare/programansvariga för att stötta studenterna att i god tid/under terminstid ansöka om examen.

Uppföljningskriterier

Antalet utfärdade examina motsvarar 100% av antalet godkända studenter på examensarbeten årligen. Antalet godkända examensarbeten uppgår till 90% av inskrivna på examensarbetskurs årligen.

Delmål 2.8 (UID). Designhögskolans arbete med externa partners i projekt och kurser utvecklas ytterligare, och antalet samverkansprojekt där mer än ett utbildningsprogram ingår ökar. Delmål 2.12 (UID) Kontinuerligt utvecklingsarbete leder till högre antal meriterade och utmärkta lärare, och över tiden till en balanserad struktur av lärare, universitetslektor och professorer.

Analys

För att kunna erbjuda internationellt ledande utbildning inom ett område i förändring krävs ett omfattande och systematiskt utvecklingsarbete. Designområdets snabba utveckling i nya fält och kontinuerliga anpassning till förändrade omständigheter inom mer etablerade områden, kräver allt mer av institutionernas ämnesutveckling. Internationellt sker en omfattande uppbyggnad av forskningsresurser för att skapa ledande miljöer, och tidigare konstnärlig och professionsbaserad undervisning kompletteras allt mer av forskningsbaserade insatser. Detta ska inte förstås som en akademisering av designämnet, utan snarare som att framväxten av en för designområdet produktiv forskning nu börjar ge resultat.

Strategi

Forskning och konstnärligt utvecklingsarbete: Designhögskolan ska bedriva ett systematiskt verksamhetsutvecklingsarbete för att skapa den bästa möjliga kombinationen av konstnärlig, professions- och forskningsbaserad undervisning. **Intern samverkan och flexibilitet:** En av de främsta utvecklingsområdena är att öka samverkan internt mellan program, och även med potentiella externa samarbetspartner genom att erbjuda fler valmöjligheter för studenter inom våra nuvarande program och kurser. I ett långsiktigt perspektiv behöver vi också titta på övergripande studieplaner och utbudet av utbildningar för att se hur vi kan öka flexibilitet och valbarhet på en strukturell nivå. **Kompetensutveckling:** All personal engagerad i undervisning har kompetensutvecklingsaktiviteter inom akademisk forskning och/eller konstnärligt utvecklingsarbete som en del av sin individuella utvecklingsplan, liksom aktiviteter som stöttar och dokumenterar pedagogisk meritering. Gemensamma aktiviteter som stimulerar samtal och kritiska diskussioner om forskande, konstnärliga och professionella praktier för anställda lärare, exempelvis genom Design seminarier.

Uppföljningskriterier

Antalet genomförda designseminarier.

Antal genomförda och rapporterade ämnesutvecklingsprojekt.

Antal timmar bemannade i forskning, KUA och ämnesutvecklingsprojekt.

3. Forskning som spränger gränser

Forskningen vid Umeå universitet är nyskapande och har internationell genomslagskraft inom flera områden. Den är viktig för samhällsutvecklingen och attraherar forskare från hela världen. Forskarutbildningen ger oss morgondagens framgångsrika forskare och kreativa samhällsbyggare.

Nydanande forskning

Obligatoriskt delmål 3.1 Universitetets andel av nationella och internationella externa medel har ökat. (tidigare integrerat i Delmål 3.3 UID: Mängden externa forskningsmedel erhållna i nationell och internationell konkurrens, liksom mängden interna anslagsmedel fördelade vid fakulteten, ska öka.)

Analys

Under uppbyggnadsfasen av forskningsmiljön vid Designhögskolan har fokus legat på forskarutbildning och på att skapa långsiktiga förutsättningar för miljöns egen ämnesutveckling. Nu börjar forskningsmiljön nått tillräcklig storlek och kommer inom kort att ha en anställningsstruktur som medger möjlighet att utveckla projekt och ansökningar. Det möjliggör också för Designhögskolan att kunna göra en mer systematisk satsning på att erhålla såväl intern, fakultetsfinansierad, forskningstid som externa forskningsanslag.

Strategi

Forskningsmiljö Designhögskolan verkar för att öka antalet forskningsmeriterade medarbetare, samt att dessa får realistiska förutsättningar att kunna utveckla nya projekt, så att vi därmed lägger grunden för att över tid kunna öka antalet beviljade ansökningar och projekt.

Ansökningar. Våra seniora forskare ansöker till Vetenskapsrådet och andra nationella och internationella forskningsfinansiärer, för att stärka forskningsmiljön och för att skapa forskningsgrupper och projekt med syfte att utveckla och fördjupa designområdet. Designhögskolans forskare har deltagit i och tagit initiativ till projekt i samverkan med andra institutioner vid Konstnärligt campus och Umeå universitet. Våra forskare är aktiva och synliga i internationella nätverk och sammanhang, och vi är delaktiga i uppbyggnaden av internationella projekt med finansiering från t.ex. EU. **Forskningsinformation.** Aktiv publicering av forskningsrelaterad information på vår hemsida. Papers och konferensartiklar ska också spridas och synliggöras genom DiVA, internt på universitetet, online och i tryckt form. Dokumentation av genomförda projekt, inklusive publikationer inom dessa ska synliggöras online. **Fakultetsfinansiering.** Institutionerna på KC arbetar gemensamt med kriterier för tilldelning av fakultetsmedel för konstnärlig forskning. **Universitetets** andel av beviljade forskningsbidrag i riket vid den årliga utlysningen avseende finansiärerna Vetenskapsrådet, Formas, Forte, Vinnova, EU, Wallenbergsstiftelserna, Riksbankens Jubileumsfond, Stiftelsen Strategisk forskning samt Cancerfonden.

Uppföljningskriterier

Ökad andel av beviljade forskningsbidrag i rikets årliga utlysningar
Nedlagd tid för att sök externa medel (bidrag och uppdrag) ska öka. (UID)
Intäkter avseende externa medel (bidrag och uppdrag) ska öka.
Det totala antalet timmar ägnad åt forskning ska öka. (UID)
Antalet lärare med forskningskompetens ska öka.(UID)

Attraktiv forskarutbildning skapar konkurrenskraft

Obligatoriskt delmål 3.3 Universitetet har en attraktiv utbildning på forskarnivå.

Analys

Designhögskolans forskarutbildning har på kort tid blivit internationellt mycket attraktiv. Totalt har hittills sex doktorander disputerat. Även om vi för närvarande har uppnått den storlek på forskarutbildning vi önskar med forskarstuderande (7-10), är handledarresurserna fortfarande för små i förhållande till detta. Möjligheten att bibehålla en storleksmässigt stabil doktorandgrupp försvåras även av de fakultetsinterna finansieringssystem som som inte mäter forskningsprestation inom designområdet. Det medför bl.a. att Designhögskolan har svårt att få del av den gängse fördelningen av doktorandutrymmen, utan endast erhåller ett kontinuerligt doktorandutrymme (förutom tidigare enskilda strategiska satsningar). Designhögskolan saknar idag en över längre tid hållbar finansiering av forskarutbildning, framförallt beroende av begränsad grundtilldelning samt få seniora forskare som genom projekt kan finansiera doktorander.

Strategi

Antalet sökande till forskarutbildning. Av Designhögskolans forskarstuderande, har hittills fem personer haft sin grundexamen från Umeå universitet. Av dessa har fyra sökt och antagits till forskarutbildning inom ramen för sin befintliga läraranställning vid UmU alternativt som en del av samarbete med extern partner (RISE). Av hittills nio antagna doktorander som sökt forskarutbildning i öppen konkurrens, har samtliga antagna sin grundutbildningsexamen vid annat lärosäte än UmU.

Stabilitet. Forskarutbildningen etablerar sin tänkta storlek om 7-10 doktorander, genom att inlemmas i den gängse fördelningssnurren och genom att rekrytera ytterligare handledarkompetens. Därmed kan arbetet med ökad rörlighet och synlighet i andra för skolan viktiga miljöer utökas. Umeå Universitet och Designhögskolan ska vara en miljö där 'alla' inom designforskning och designutbildning ska vilja tillbringa åtminstone ett par år under sin karriär, som studenter, som doktorander, lärare, etc.

Uppföljningskriterier

Antal sökande per doktorandanställning ska öka.

Antalet aktiva doktorander totalt ska öka

Andelen nyantagna doktorander med grundexamen från annat lärosäte ska öka.

Delmål 3.9 (UID). Designhögskolan verkar för ett starkt nationellt nätverk för doktorander inom industridesign, och bidrar aktivt till internationella nätverk inom praktik-baserad designforskning.

Analys

UID har visat sig vara en attraktiv forskningsmiljö för doktorander. Intresset hos UIDs egna doktorander för utbyte är dock svagare.

Strategi

Forskningsutbyte för våra doktorander stöds och ingår i ISP-planeringen för varje doktorand. Antalet kurser som inkluderar någon form av utbyte ökas, inklusive att söka större utbyte inom Umeå universitet.

Delmål 3.10 (UID). Designhögskolans doktorander uppmuntras i samtliga fall att genomföra projekt eller delprojekt med externa parter, även i de fall då finansieringen i sig inte kräver detta.

Analys

Designhögskolan har utvecklat samarbetsprojekt med lokala partners, som kommunen. De innefattar ofta en del av masterutbildningssamarbetet som utvecklats i samarbete med forskare.

Strategi

Målriktat externt samarbete stöds och ingår i ISP-planeringen för varje doktorand.

Delmål 3.11 (UID). Förutom aktivt deltagande i konferenser och nätverk, samt vistelser i internationella forskningsmiljöer, arbetar Designhögskolan med att bygga upp långsiktiga relationer med besläktade miljöer för utbyte och samarbete.

Analys

Gästforskare är löpande inbjudna att göra presentationer på forskningsseminarier, som riktar sig till doktorander, UID-studenter och lärare, pedagogiska seminarier riktade mot alla lärare och / eller öppna föreläsningar. Doktorandernas 50% och 90% seminarier, samt doktorandeförsvaret används som möjligheter att öka utbytet.

Strategi

Genom rekrytering från externa miljöer ökar utbytesmöjligheterna

Delmål 3.13 (UID). Designhögskolan ska ha en tydlig struktur när det gäller ansvar och roller för hantering av forskarutbildningen.

Analys

Designhögskolans forskningsmiljö har etablerat sin tänkta storlek om 7-10 doktorander, och därmed kan arbetet med ökad rörlighet och synlighet i andra för skolan viktiga miljöer utökas. Umeå Universitet och Designhögskolan ska vara en miljö där 'alla' inom designforskning och designutbildning ska vilja tillbringa åtminstone ett par år under sin karriär, som studenter, som doktorander, lärare, etc.

Strategi

Forskningsperioder för våra doktorander vid andra institutioner (nationellt och internationellt) undersöks och stöttas aktivt som en del av planeringen för doktorandens ISP. Vi upprättar även en strategi för att bjuda in gästforskare och gästdoktorander till Designhögskolan för längre och kortare perioder i syfte att berika vår egen forskningsmiljö med internationella kontakter. **Samverkan.** Planering av delstudier, workshops och delprojekt i samverkan med externa samarbetspartner ingår som en integrerad del av ISP-arbetet för samtliga doktorander. **Utbildningsadministration och –organisation.** Fortsatt arbete med att definiera och förtydliga ansvar och rollfördelning vad gäller forskarutbildningens organisation.

4. Huvudmål: Det goda och effektiva universitetet

Umeå universitet byggs och utvecklas av dess medarbetare och studenter. Jämställdhet, mångfald och likabehandling är därför centrala begrepp. Vi har en långsiktig kompetensförsörjning och stimulerande arbetsmiljö. Ett effektivt verksamhetsstöd ger oss utmärkta möjligheter till ett framgångsrikt arbete.

Obligatoriskt delmål 4.1 Universitetet är en arbetsplats där mångfald ses som en tillgång och där jämställdhet integreras i verksamhetens planering, beslut och genomförande.

Analys

Vid Designhögskolan är mångfaldsarbete väl integrerat i den dagliga verksamheten. Ett aktivt arbete med jämställdhetsfrågor ingår i detta arbete. Uppföljningar av andelen män och kvinnor i undervisning ger vid handen att Designhögskolan har en strukturellt skev könsfördelning: Bland adjunkter vid Designhögskolan är könsfördelningen 6 kvinnor och 9 män. Av seniora lärare, är 4 professorer män och 2 kvinnor, lektorerna 1 kvinna och 4 män. Den skeva könsfördelningen skulle kunna uppvägas genom att fler kvinnliga externa lärare anlätades, men även bland externa lärare är obalansen markant. Under 2018 var anlätades endast 14 kvinnliga lärare av totalt 47 externt anlätade konsultlärare. Bland administratörer har könsfördelningen balanserats något under 2017 då två män anställdes (nu är fyra kvinnor och två män administrativt anställda), men av tekniker och forskningsingenjörer är 100% män. Vid nyrekryteringar till de olika personalkategorierna tar vi aktivt denna skeva könsfördelning i beaktande.

Strategi

Läroanställningar, könsfördelning. Även om beslut om vilka kandidater som kallas till intervju ligger hos anställningskommittén, ska Designhögskolan aktivt verka för att institutionen i princip inte

genomför en anställning utan att minst en kvinnlig kandidat varit med i slutförfarandet.

Externa lärare, könsfördelning. Designhögskolan kommer att tillämpa en princip om könsfördelning 50/50 avseende externa lärare. Om denna balans inte uppnås, kommer gradvis under perioden 2018-2020 att införas en relaterad budgettilldelning för att öka incitamentet att aktivt söka relevant lärarkompetens bland kvinnliga externa lärare.

Anställningar, mångfald. Att utveckla arbetet med hur vi sprider annonser och utlysningar för att säkerställa att vi når potentiella kandidater i en så stor del av världen som möjligt.

Uppföljningskriterier

Måluppfyllelse utifrån handlingsplan för jämställdhetsintegrering, per område Akademisk karriär och anställningsvillkor, Studieval och genomströmning samt Processer för styrning och uppföljning.

Dokumenterade aktiva åtgärder avseende mångfald ska ingå i verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser på samtliga organisatoriska nivåer.

Antalet anställda kvinnliga lärare ska öka. (UID)

Antalet externa kvinnliga föreläsare och handledare ska öka. (UID)

Antalet internationella sökande till tjänster ska öka. (UID)

Obligatoriskt delmål 4.2 Universitetet är en arbetsplats där medarbetarnas och studenternas hälsa är i fokus.

Analys

Ett av Designhögskolans kanske viktigaste kännetecken är en synnerligen god arbetsstämning och studiemiljö. I NMI-undersökningen 2018 framkom att personalen känner stor stolthet och arbetsglädje, men att arbetsbelastning och psykosociala faktorer i perioder medför stress. Samarbete, delaktighet och öppenhet är grundläggande för såväl vår pedagogik som vår organisation och vi vill fortsätta att utveckla miljön i en positiv riktning. Arbetsmiljöperspektiv – såväl vad gäller fysisk som psykosocial arbetsmiljö – är integrerade i all verksamhet på institutionen. Även i utbildningen läggs stort fokus på att informera, och kunskap att hantera, arbetsmiljö och säkerhet (fysiska och kemiska riskmoment i synnerhet) och hållbara studie- och arbetsformer i allmänhet.

Strategi

Organisation. Designhögskolan bedriver ett omfattande organisatoriskt arbete för att skapa bättre förutsättningar för samarbete och med syfte att minska toppar av individuell arbetsbelastning. Fortsatt utveckling av administrativa rutiner och verktyg för att stötta samarbete och förbättra kommunikation inom organisationen.

Arbetsmiljö. Studenter och personal upplever Designhögskolan som en inspirerande och öppen arbets- och studieplats, känner att arbetsbelastningen är möjlig att hantera väl, och att det finns gott stöd för att hantera perioder av mer intensiv belastning.

Lika villkor. Studenter och personal upplever Designhögskolan som en jämställd, jämlik och inkluderande arbets- och studieplats, där vi har en platt och transparent organisation. Studenter och personal bör uppleva att de har lika villkor och möjligheter som sina kollegor, och att arbetet med lika villkor och likabehandling är integrerat och synligt i dagligt arbete på ett positivt och berikande sätt.

Uppföljningskriterier

Anställdas upplevelse av sin hälsa kopplad till arbetet ska öka

Studenters upplevelse av sin hälsa kopplad till studier ska öka

Anställdas sjukfrånvaro ska minska.

Obligatoriskt delmål 4.3 Universitetet har strategisk planering av kompetensförsörjning på alla organisatoriska nivåer

Analys

Designhögskolan står inför ett omfattande ämnesutvecklingsarbete, där kompetensförsörjning och – utveckling är av central betydelse för att driva designområdet inom utbildning, forskning och designprofession. Detta arbete har redan inletts, och kommer att kontinuerligt följas upp och utvecklas.

Strategi

Kompetensutveckling. Ämnesutvecklande aktiviteter inom forskning, profession och konstnärligt utvecklingsarbete planeras och genomförs tillsammans med befintlig personal i årliga medarbetarsamtal utifrån Designhögskolans kompetensförsörjningsplan och utvecklingsmål.

Kompetensförsörjning. Strategisk planering och löpande uppföljning i kompetensförsörjningsplan.

Utveckla och implementera ytterligare aktiviteter i syfte att minska universitetets klimat- och miljöpåverkan. Förbättra genomförande av aktiviteter avseende handlingsplan för Resfria möten (REM). Utveckla aktiviteter i syfte att stärka perspektivet hållbar utveckling i utbildning

Uppföljningskriterier

Universitetets klimat – och miljöpåverkan från energianvändning, resor/transporter samt andra varor/tjänster ska minska.

Andelen utbildningsprogram som innehåller perspektivet hållbar utveckling ska öka.

Årlig uppföljning i revision av kompetensförsörjningsplan. (UID)

Antal genomförda medarbetarsamtal (utvecklingssamtal). (UID)

Årlig uppföljning av aktiviteter i individuella utvecklingsplaner. (UID)

Obligatoriskt delmål 4.4 Universitetet arbetar för hållbar utveckling.

Analys

I den dagliga verksamheten uppmuntras studenter och personal aktivt att beakta miljö- och hållbarhetsfrågor, men arbetet med att minska verksamhetens klimat- och miljöpåverkan kan ytterligare förbättras. Frågor och förutsättningar rörande hållbar utveckling är närvarande i samtliga utbildningar, men saknar vi en systematisk genomlysning av hållbarhetsproblematiken inom ramen för samtliga utbildningsprogram avseende t.ex. kursbeskrivningar och lärandemål.

Strategi

Hållbarhetsperspektiv. Designhögskolan bygger upp ett genomgripande miljöarbete med syfte att göra frågor rörande hållbarhet närvarande i verksamhetens samtliga områden, från forskningsfrågor till konkret arbetsmiljö. **Miljöpåverkan.** Vi strävar efter minsta möjliga negativa miljöpåverkan i vår verksamhet, och inventerar Designhögskolans miljöpåverkan vad gäller resor, energiförbrukning och återvinning i syfte att utreda vilka ytterligare förbättringar som kan göras.

Uppföljningskriterier

Universitetets klimat- och miljöpåverkan från energianvändning, resor/transporter samt andra varor/tjänster ska minska årligen.

Andelen utbildningsprogram som innehåller perspektivet hållbar utveckling ska öka.

Antalet kursplaner som aktivt förhåller sig till hållbarhetsfrågor i form av t.ex. explicita lärandemål ska öka.

Delmål 4.6 Verksamhetsstödet vid universitetet ger ett bra stöd åt ledare på alla organisatoriska nivåer och verkar i ett sammanhängande system.

Delmål 4.7 Universitetets prefekter och chefer har ett tydligt uppdrag och har förutsättningar för att utöva ett strategiskt ledarskap.

Analys

Designhögskolan har en ledningsstruktur som syftar till att skapa förutsättningar för ett team-baserat arbetssätt karaktäriserat av samarbete, delaktighet och en över tid mer dynamisk arbetsfördelning. Arbetet är fortgående med översyn och förändring av samtliga ledningsfunktioner på Designhögskolan.

Strategi

Organisationsutveckling: Designhögskolan etablerar tydliga lednings- och organisationsstrukturer som stöttar vår målsättning om en öppen och genuint samarbetsorienterad miljö. Det är tydligt var och hur beslutsunderlag förbereds, var och hur de behandlas samt var och hur beslut sedan fattas.

Kommunikation: Vi etablerar tydliga rutiner för hur och var vi dokumenterar vårt arbete på ett sätt som andra vid behov kan ta del av. Vi har en så pass utvecklad förståelse för varandras arbete och roller att vi vid behov kan ta över ansvaret för vissa delar och då veta var och hur all nödvändig information finns.

Delmål 4.8 Universitetets tillgänglighet och ändamålsenlighet för medarbetare och studenter när det gäller information och lokaler har ökat i jämförelse med 2015.

Analys

Ett aktivt arbete pågår redan sedan en längre tid med att anpassa och tillgängliggöra den fysiska miljön på Designhögskolan ur olika perspektiv. Detta arbete fortsätter i den mån som krävs, men än större fokus behöver läggas på kommunikations- och informationsfrågor ur såväl strategisk och framåtsyftande perspektiv som ur tillgänglighetssynpunkt, såväl internt som externt.

Strategi

Strategisk kommunikation. Designhögskolan genomför en genomlysning av kommunikationsfrågor inom hela skolans verksamhet, i syfte att formulera och implementera en genomgripande kommunikationsstrategi inom verksamhetens samtliga områden, externt och internt. **Digital närvaro.** Vi inventerar och analyserar de kanaler och medier som är av mest central betydelse för Designhögskolans digitala synlighet och tillgänglighet, syfte att utreda vilka ytterligare förbättringar som kan göras utifrån kommunikationsstrategin.